

De belofte

Koning Minos regeerde over het eiland Kreta. Hij had een zoon gehad, die was op een dag gaan jagen in Attika, in de buurt van Athene. Daar was hij omgekomen, een ongeluk misschien; helemaal helder was het niet.

Maar hoe het dan ook mocht zijn gegaan, koning Minos was daarna heel narrig geweest. Hij had bedreigd een oorlog te beginnen. Alleen als de Atheners hem ieder jaar zeven jongens en zeven meisjes zouden sturen, zou hij ervan afzien om een aanval in te zetten.

En dat was dus al acht jaar zo verlopen; al die jaren moesten er telkens zonen en dochters op een schip naar Kreta. Als ze daar aankwamen, werden ze een labyrint binnen gestuurd. In dat labyrint huisde een gruwelijk gedrocht, een soort van barbaarse kerel met een stierenkop: de Minotaurus. Hij vrat die jongelingen op.

Nu was het voorjaar en moest er weer worden geloot. Alle ouders met kinderen in de juiste leeftijd moesten meedoen. Als ze een verkeerd lootje trokken, betekende dat dat hun zoon of dochter naar Kreta zou worden verscheept.

De stemming was dus bedrukt, dat kun je je voorstellen! Maar Theseus bewees nu dat hij een echte held was. Want toen hij hierover hoorde knikte hij nadenkend en daarna zei hij tegen zijn vader: Ik ga dit keer maar eens mee.

Jongen toch! zei Aigeus ontzet. Je weet niet wat je zegt!

Toch wel, zei Theseus. Heus pa, het komt wel in orde. Ik ga die Minotaurus namelijk mores leren! Dat kreng zal er nog van opkijken.

Ik vind dit wel erg overmoedig, zei zijn vader zorgelijk. Nou ja... Ga dan eerst eens even langs het orakel. Dan weten we meer...

Dus sjouwde Theseus naar die tempel. En stelde hij zijn vraag.

De hogepriesteres snoof het gas op dat uit de rotsspleet omhoogkwam.

Ja hoor! zei ze ten slotte. Aaaaaah... Ja... Jaaaa...

Bedoel je dat het wel zal loslopen? vroeg Theseus, want het begon hem te vervelen.

Het lijkt me wel... mompelde de priesteres. Maar eh... vergeet de liefde niet.

De liefde? vroeg Theseus verwonderd.

De hogepriesteres knikte. De liefde, herhaalde ze, met een scheve grimas. Dáár gaat het om!

Hoofdschuddend wandelde Theseus weer omlaag. Die orakels, je wist nooit precies wat je eraan had.

Het komt best voor elkaar, zei hij daarna tegen zijn vader.

Ja? Ja, echt? Heeft het orakel dat gezegd?!

Euh... Ja. Ja hoor, pa.

Dat... Dat is fantastisch, jongen! zei Aigeus, en hij wiste gauw een traan uit een van zijn ooghoeken. Maar... Maar laten we dit afspreken: ik zal iedere dag dat je weg bent uitkijken naar je terugkeer. Ik ga bij de kust zitten en kijk uit over zee. Als ik het schip nou zie komen...

Ja, wat dan?

Dan moet je me laten weten dat je nog leeft.

Hoe dan?

Door de kleur van het grootzeil. Dat schip naar Kreta heeft gewoonlijk zwarte zeilen: de kleur van de dood... Maar als je nog leeft, zorg er dan voor dat er een wit zeil aan de mast hangt. Spreken we dat af?

Prima hoor, zei Theseus.

Koning Minos en Ariadne

Niet lang daarna zat Theseus aan boord, samen met zes jongens en zeven meisjes. Jammerend zaten ze om hem heen in het ruim.

Hou toch eens óp met dat geklaag, zei Theseus zo nu en dan korzelig. Ik heb toch beloofd dat ik die Minotaurus ga verslaan? Ik ga het fiksen!

Veel troost gaven deze woorden niet.

Na een aantal dagen op zee meerde de boot af bij Knossos, op Kreta. Hier woonde koning Minos. De jongelingen werden naar zijn paleis gedreven.

Toen ze in de zaal stonden, voor de troon, keken de jongens en meisjes mistroostig naar de vloer. Behalve één.

En wie mag jij dan wel zijn? vroeg Minos verwonderd.

Ik ben Theseus, zei Theseus. Ik kom die Minotaurus van jou mollen.

Minos grinnikte. Ik dacht het niet, makker. Je hebt niet eens een wapen!

Dat was waar. De jongelingen hadden geen wapens bij zich, dat was hun niet toegestaan.

Wil je hem doodkietelen of zo? vroeg Minos nog.

Wacht maar... zei Theseus. Ik euh... Ik vind er echt wel wat op... of zo...

Túúrlijk, joh, zei Minos. Ik zou er bang van worden! Goed, sluit ze op. En voer ze de komende tijd één voor één aan ons lieve stiertje. Begin met hem!

Op dat moment klonk een geluid uit de diepte. Het was een angstwekkend gegorgel, een beetje gesmoord, maar toch heel doordringend. Nadat het was weggestorven, was iedereen even stil.

Minos stak een wijsvinger omhoog. Dat is 'm! zei hij grijnzend. Jullie noodlot. Die zit in het doolhof in de kelder! En binnenkort zullen jullie dat van dichtbij mogen bezichtigen.

Hierna werden de jongelingen opgesloten in een kerker.

Het gejeengel en gesnotter was daarna niet van de lucht! Theseus lag op een deken op de vloer, vlak bij de tralies. De andere jongelingen huilden zich in slaap.

Maar Theseus bleef wakker, peinzend over hoe hij dit moest gaan aanpakken.

Ergens die nacht hoorde hij een geritsel.

Theseus! fluisterde iemand.

Het was een meisje.

Wie ben jij? vroeg Theseus.

En nu zag hij vlak achter de tralies iemand bewegen en voelde hij een hand over zijn gezicht gaan.

Ariadne, fluisterde het meisje. Ik ben de dochter van Minos. Ik zat naast hem vanmiddag. Heb je me niet gezien?

Nee, mompelde Theseus. Nou... wees maar trots op zo'n vader.

Maar die hand bleef hem intussen strelen over zijn gezicht.

Dat zijn mijn wenkbrauwen, zei Theseus. Waar zijn de wachters?

Die liggen te ronken, zei Ariadne. Ze waren moe, denk ik. Vooral omdat er iemand slaapdrank in hun wijn heeft gedaan.

Zo! zei Theseus.

Ik wil niet dat jij wordt opgegeten, zei Ariadne.

Waarom niet?

Daarom, zei Ariadne. Je moet niet zulke dingen vragen.

Ah...

Hier, zei ze.

Er werd iets door de tralies gestoken.

Dat is... een bolletje garen... zei Theseus verbaasd.

Ja, fluisterde Ariadne. Maar geen gewoon garen! Er zit goud doorheen of zoiets. Het geeft licht in het donker. Ik hou dat vast als je het labirint in gaat. En dan wikkel jij het af. En zo heb je licht en bovendien kun je dan later de weg weer terugvinden.

Goh, zei Theseus.

Weer werd iets tussen de tralies door gestoken.

Een van de zwaarden van m'n pa, zei Ariadne. Heb ik gejat, voor jou. Daarmee kun je dat monster overwinnen.

Jeetje, zei Theseus. Dank je. Dank je wel...

En nu moet je een kus geven op m'n hand, zei Ariadne.

Waarom? vroeg Theseus.

Over het stellen van overbodige vragen hadden we het, dacht ik, al gehad, zei Ariadne.

Theseus knikte. Hij kuste haar hand.

Vervolgens werd een sleutel in de deur van de kerker gestoken en met een klik werd hij geopend.

Kom! Kom mee!

Theseus glipte naar buiten. Hij werd omhelsd.

We kunnen er nu ook samen vandoor gaan, zei Ariadne.

Doe ik echt niet, zei Theseus. Ik... Ik ga dat beest doden. Want anders blijft hij jongelingen opvreten.

Het was maar een ingeving, zei Ariadne.

Achter elkaar liepen ze over de trappen omlaag. Hier en daar was een fakkel.

Ineens stonden ze bij de ingang van het doolhof. Een stikdonkere gang begon daar.

Het garen, fluisterde Ariadne. Ik houd het uiteinde vast.

En ik ga daar dus eh... naar binnen, zei Theseus hees.

Ariadne kuste hem op z'n mond. Dat moest je toch zo nodig? Ik zal hier op je wachten.

Voorwaarts dan... zei Theseus toonloos.

Langzaam begon hij te lopen.

De Minotaurus

Hol klonken zijn stappen door de eindeloze gangen. Dat goudgaren gaf inderdaad een beetje schijnsel af, dat was mazzel; anders was het onmogelijk geweest om iets te onderscheiden. Nu spreidde alles zich vaal voor hem uit. Gangen links, gangen rechts. Ergens liep het dood. Theseus ging weer een stukje terug, sloeg weer af.

Steeds stond hij stil om te luisteren. Dat gebrul de vorige middag had heel luid geklonken. Als van een draak of zo. Niet bepaald een beest dat onopgemerkt kon sluipen! Maar Theseus hoorde niets. Het labrynt was ijzig en doods...

Dit was toch wel een beroerde taak! bedacht Theseus. Het bevechten van struikrovers was toch iets leukers geweest, bedacht Theseus. Gewoon lekker stoeien onder de zon. Het leek hem bijna feestelijk... Want hier kon dat vraatzuchtige mispunt vanuit iedere gang naar hem staan loeren...

Hij had bovendien geen idee meer in welke richting hij liep. Weer links. En weer een bocht. Echt een wirwar van tunnels...

Uiteindelijk kwam hij in een soort van zaal. Zijn garenklosje was bijna afgewonden, hij hield het laatste stuk van de draad in zijn hand...

En ineens maakte zich iets los uit een zijgang! Iets groots en donkers schoof knorrend en grommend op hem af...

Theseus trok zijn zwaard. Hij week uit en tijdens deze beweging plantte hij het lemmet in dat gevaarte dat daar vlak langs hem heen raasde.

Er klonk een luid gereutel. Een paar seconden scheen er niks te bewegen. Toen plofte een log voorwerp op de vloer.

Daar lag de Minotaurus! Een uit de kluiten gewassen, harige man met de zware kop van een stier... Theseus trapte er nog eens tegen, maar het was geen levend wezen meer wat zich daar bevond...

Theseus klappertandde. Hij moest hier weg! Haastig greep hij het uiteinde van de draad. Zo gauw hij kon dribbelde hij, het garen om zijn hand draaiend, terug door de onmetelijke spelonken.

De vlucht uit Kreta

Het is je gelukt! Het is je gelúkt! Ariadne kon schreeuwen en fluisteren tegelijkertijd.

Samen holden ze over de trappen naar boven. Naar de kerker waar de dertien jongelingen, geplaagd door nachtmerries, lagen te woelen.

Niet veel later stommelden ze allemaal achter Ariadne aan naar de uitgang van het paleis.

Buiten begon de nacht alweer grijs te worden, maar niettemin, buiten was iets verrukkelijks...

Toen ze bij de haven kwamen, waren er een paar strepen roze verschenen boven de zee. Ze wekten de matrozen van het schip. Ze legden struikelend over hun woorden uit hoe het was gegaan. En dat ze nu moesten wegvaren, snel, snel, snel!

Maar ze zullen achter ons aankomen... zei de kapitein.

Daar zullen we dan eens effe wat aan gaan doen, zei de eerste stuurman.

Met de bemanningsleden rende hij naar de onbewaakte schepen van koning Minos. Daar hakten de matrozen telkens een gat in de bodem.

Ze voeren weg terwijl de eerste zonnestralen teruggekaatst werden op de glinsterende zee.

Een opgetogen stemming! Ze stompten elkaar tegen de schouders, ze schaterden, ze dansten! Alleen Ariadne deed niet mee. Die zat voorovergeleund aan de kant.

Wat is er met jou? vroeg Theseus na een tijdje.

Ik... Ik ga dood, mompelde Ariadne.

Ze zag groen, ze moest telkens overgeven.

Theseus grinnikte. Je bent zeeziek, zei hij. Dat is alles.

Alles? Alles?! Wat weet jij daar nu van?! Dit is afschuwelijk!

O... Ja...

Jij snapt nergens iets van! foeterde Ariadne. Lompe boer...

Heus, het went wel, zei Theseus.

Maar dat deed het niet. Ariadne werd met elke deining misselijker. Toen het eiland Naxos in zicht kwam, eiste ze dat ze daar aan land gingen. Niemand durfde ertegenin te gaan.

Zodra ze weer vaste grond onder de voeten had, voelde ze zich beter. De matrozen vraten en dronken. De jongelingen bleven maar rondspringen en aan bloemen ruiken en zeggen hoe mooi alles toch was, die hadden hun leven terug. Maar Ariadne zonderde zich af met Theseus; die lagen algauw te vrijen onder de olijfbomen.

De verliefde god

Konden we hier maar blijven, zei Ariadne, een paar dagen later. Het is hier zalig!

Mijn vader... zei Theseus.

Jij bent ook zalig, zei Ariadne, kijkend naar een langs fladderende vlinder. Ook al ben je niet zo slim.

Hoezo?

Je zit te zeuren over je vader. Ik heb mijn vader in de steek gelaten! Maar dát ging natuurlijk niet door je heen.

Euh... Ja. Nee, bedoel ik. Ik... Ik moet het hem echt gaan vertellen! Hij zal blij zijn... En jij, jij gaat met me mee! Als mijn vrouw.

Ik moet dus weer op dat schip, zei Ariadne met afgrijzen.

Tja, zei Theseus.

Jij hebt maar weinig inlevingsvermogen, zei Ariadne. Misschien moet je dat nog leren.

Theseus wilde net weer iets terugzeggen, maar op dat ogenblik gebeurde er iets vreemds. En dat was de komst van een van de goden: Dionysos.

Dionysos was de god van de wijn! De god van de vruchten bovendien en de god van feesten! Dionysos was een baardige, zware kerel die hield van zuipen en knokken en zingen! En deze ruwe, balsturige god met zijn vette, rode hoofd had nu zijn oog laten vallen op de schone Ariadne...

Daar stond hij plotseling, tussen de doornstruiken, in de buurt van het stel. Ze schoten haastig wat kleren aan.

Je hoeft niet meer te varen, meisje, zei hij tegen Ariadne. Want je gaat mee. Met mij! Hij had een knarsende, zware stem.

Ariadne werd bleek. Maar... ik wil-

Jij wil niks. Ik ben Dionysos, ja! En jij wordt m'n eh... Nou ja, m'n beste vriendin...

Dionysos grinnikte, hij vond zichzelf nogal geestig.

Zeg! begon Theseus. Dat is onzin en ik v-

Hou maar op, jongen, zei Dionysos. Doe geen moeite! Ik heb jullie zo'n beetje gadegeslagen de laatste paar dagen. Enne... Nu ben ik smoor! Dat kittige wijfie, da's veels te goed voor jou! Ga jij maar naar huis. Met je eigendunk en je bootje. Maar zij blijft hier. Bij mij!

En zo ging het! Zo verliep het! Tegen de goden begon je niks! Daar kwam je niet tegen in opstand!

Diep ongelukkig ging Theseus weer aan boord, de bemanning hees het zeil, de boot voer weg!

Vanuit de verte hoorde Theseus haar nog gillen...

Het zwarte zeil

Hierdoor zal het zijn gekomen dat hij zijn belofte vergat; de belofte om een wit zeil te hijsen op de boot. Vertwijfeld staarde hij over de golven. Hij pijnigde zijn hersens, maar had geen idee hoe hij zijn liefde ooit weer zou kunnen terugkrijgen. En ondertussen was het telkens alsof hij haar laatste kreet weer hoorde...

En zó zag zijn vader, de oude Aigeus, de boot in de verte komen. Hij zat op een hoge rots uit te kijken. Een stip verscheen op de horizon. De stip werd groter, ja, dat was het schip waarop zijn zoon was weggevaren... en: het zeil was zwart...

Aigeus bedacht zich geen seconde. Hij liet zich stomweg vallen, zijn lichaam zeilde omlaag, hij plonsde in zee en verdronk.

Theseus hoorde het meteen nadat ze waren aangemeerd. De mededeling trof hem als een vuistslag, hij klapte dubbel en bonkte met zijn hoofd op de grond.

Hij was de held die de Minotaurus had verslagen - maar een gebroken held...

